

K43362011 : สาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์

คำสำคัญ : องค์ประกอบศิลป์ / ภาพประกอบแนวประเพณีไทย

มงคล ไชยวงศ์ : การศึกษาองค์ประกอบศิลป์จากภาพประกอบแนวประเพณีไทย
ระหว่าง พ.ศ. 2492 – พ.ศ. 2544 (A STUDY OF ART COMPOSITION FROM THAI
TRADITIONAL ILLUSTRATION BETWEEN 1949 – 2001) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ :
อ.อนุชา โสภาคย์จิตร และ อ.กัญชลิลา กัมปนานนท์. 169 หน้า. ISBN 974 – 464 – 208 – 4

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบศิลป์จากภาพประกอบแนว
ประเพณีไทยระหว่าง พ.ศ. 2492 – 2544 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน ที่เป็นผลงาน
ศิลปะแนวประเพณีไทยของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า

1. แนวคิดในการสร้างผลงานแนวประเพณีไทยของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่จะสร้าง
สรรคงานศิลปกรรมแนวประเพณีไทย โดยใช้แนวคิดและประสบการณ์มาจาก 1) การศึกษาข้อ
มูลทางประวัติศาสตร์ชาติไทย และแนวศิลปะของไทยในอดีต 2) อ่านและศึกษาวรรณคดีไทย
3) การใช้ชีวิตที่สัมพันธ์กับเอกลักษณ์ของไทย ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีไทยในท้องถิ่น
4) ศึกษาแนวคิดจากงานบุญและประเพณีทางพุทธศาสนา 5) ศึกษาและเรียนรู้จากผลงาน และ
พัฒนาทักษะความชำนาญจากผู้รู้ หรือครูอาจารย์ในแนวประเพณีไทยต่างๆ 6) เรียนรู้จาก
ประสบการณ์ความชำนาญ และการประกอบอาชีพ 7) การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์
ต่างๆ จากอดีต

2. แนวคิดการสร้างสรรคงานในเชิงทัศนศิลป์ของการสร้างผลงานแนวประเพณีไทย
ของกลุ่มตัวอย่าง ใช้หลักการทางทัศนศิลป์ต่างๆ ได้แก่ 1) การใช้สี ในกลุ่มวรรณะเย็นและ
วรรณะร้อน 2) แสงและเงา เพื่อช่วยให้สามารถบอกเวลาและทิศทาง 3) น้ำหนัก โดยจัดด้วย
น้ำหนัก สี แสง เงา ให้ใกล้เคียงและกลมกลืน 4) จุดเด่นของภาพ โดยสร้างจุดเด่นหรือตำแหน่ง
จากส่วนสำคัญของภาพ 5) ความสมดุล โดยจัดแบบสมดุล 6) การใช้เส้นเป็นตัวกำหนดหรือให้
เกิดความสำคัญในภาพ และ 7) ระบาย โดยใช้ในการแสดงระยะของภาพ

K43362011 : MAJOR : VISUAL COMMUNICATION DESIGN

KEY WORD: ART COMPOSITIONS / THAI TRADITIONAL ILLUSTRATION

MONGKOL CHAIWONG : A STUDY OF ART COMPOSITION FROM THAI

TRADITIONAL ILLUSTRATION BETWEEN 1949 – 2001. THESIS ADVISORS : ANUCHA

SOPHAKVIJITRA AND KANCHALIKA KAMPANANON. 169 pp. ISBN 974 – 464 – 208 – 4

The purpose of this research was to study the art compositions from Thai traditional illustrations between 1949 – 2001. The samples consisted of 20 Thai traditional illustrations from 20 illustrators. The results revealed as following.

1. Most concept of the samples are created from ideas and experiences derived from

1) studying Thai history and olden Thai arts 2) reading and studying Thai literatures 3) living in Thai culture and Thai traditional Arts & Crafts environments 4) studying the concepts of Buddhism 5) studying and learning from Thai traditional experts and instructors 6) learning by doing and 7) being given knowledges and experiences by the ancestors.

2. The concepts about visual communication arts of the samples are composed of 7 features.

Which are 1) cold and warm colours 2) lights and shades for expressing time and directions 3) values of colours, lights and shades 4) unity 5) balances 6) lines and 7) planes.